

Miljø- og fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen
Center for Landbrug
Direkte Betalinger
e-mail: landbrug@naturerhverv.dk

November 2015

Vedr.: Høring over udkast til Bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.- j. nr. 15-80182-000001.

NaturErhvervstyrelsen har den 29/10 2015 udsendt udkast til ”bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.” i offentlig høring, og i denne forbindelse ønsker Danmarks Jægerforbund at give følgende bemærkninger:

1. Det er glædeligt at se, at det gode samarbejde har medvirket til, at der med nærværende bekendtgørelse, er implementeret større fleksibilitet for landbrugerne, så det er muligt at udvise et højere naturhensyn end tidligere. Danmarks Jægerforbund har ved gentagne lejligheder – herunder i flere tidligere høringssvar – opfordret til, at der integreres et højere naturhensyn i landbrugsbekendtgørelserne. På trods af mange gode forbedringer, findes der dog stadig en række formuleringer, der nødvendiggør kommentarer fra Danmarks Jægerforbunds side, særligt i forbindelse med § 26, omhandlende vildt- og bivenlige tiltag.
 - a. § 24, stk. 1 fastslår, at arealer med permanent græs og græs i omdrift, skal slås mindst én gang årligt inden for perioden fra den 1. juni – 15. september. Af hensyn til vildtet bør denne aktivitetsperiode flyttes til 1. august – 15. september sammenstemmende med reglerne for brak. Den optimale løsning vil være at flytte aktivitetskravet, så slåningen sker i det tidlige forår frem til 30. april.
3. De vildt- og bivenlige tiltag kan bidrage med et væsentligt løft for den trængte biodiversitet i landbrugslandet, men de rummer samtidigt et stort potentiale som driftstekniske anlæg til gode for landbrugsdriften. Disse muligheder bør i videst muligt udnyttes, da det vil tilgodese både biodiversitet og landbruget.
 - a. § 26, stk.1 giver mulighed for, at etablere en række vildt- og bivenlige tiltag på alle landbrugsarealer, bortset fra arealer med permanent græs

eller permanente afgrøder. Danmarks Jægerforbund mener, at det også bør være muligt, at udføre disse tiltag i lavskovsarealer på de arbejdsarealer, der omtales i § 25, stk. 3, da det ikke vil være til gene for driften af lavskoven, men vil have stor værdi for vildtet.

- b. § 26, stk. 2 fastslår, at vildt- og bivenlige tiltag skal holdes fri for tilgroning med vedplanter. Da vildt- og bivenlige tiltag normalt betragtes som en del af marken, og ikke skal indtegnes særskilt på markkortet, bør der gælde samme regler som for den øvrige del af marken, jf. § 20. Der bør som et minimum indføres en bagatelgrænse, da arealet ellers vil kunne underkendes ved forekomst af bare et enkelt træ. En naturlig grænse, vil fx være 50 træer pr. hektar.
 - c. § 26, stk. 5 fastslår, at barjordsstriber kan etableres mellem afgrøden og et andet vildt- og bivenligt tiltag, når denne er placeret i forbindelse med et markskel. En barjordsstribe kan fungere som et driftsteknisk anlæg, som kan forhindre rodokrudt i at sprede sig til afgrøden. Derfor bør det også være muligt at placere barjordsstriber i forbindelse med de øvrige vildt- og bivenlige tiltag, som etableres ude i dyrkningsfladen. Dette vil tilgodese både landbrugsdriften og vildtet i høj grad!
 - d. § 26, stk. 6 fastslår, at vildt- og bivenlige tiltag maksimalt må være 10 meter brede og at der mindst skal være 10 meter mellem hvert tiltag. Disse bestemmelser forhindrer, at tiltagene kan bruges til at arrondere skæve hjørner i marken, da de ofte vil overstige 10 meter i bredden. Det bør være tilstrækkeligt, at regulere tiltagene efter § 26 stk. 7, som fastslår, at vildttiltag maksimalt må udgøre 10 procent af markens samlede areal. Derfor ser vi § 26, stk. 6, som en overflødig bestemmelse.
4. Braklagte arealer er vigtige levesteder for mange insekter, fugle og pattedyr. Danmarks Jægerforbund er derfor særligt tilfredse med det gode samarbejde med NaturErhvervstyrelsen og øvrige organisationer på dette område, hvor vi er nået langt med at implementere naturhensyn i driften. Dog er der stadig enkelte punkter, som bør tilpasses.
- a. § 27, stk. 2 fastslår, at aktivitetskravet for braklagte arealer kan opfyldes ved mekanisk jordbehandling med efterfølgende udsåning af frø- og nektarproducerende plantearter. Vi er fra Danmarks Jægerforbunds side særligt tilfredse med denne mulighed, da det giver landbrugere gode muligheder for at tilgodese biodiversiteten. Dog ser vi gerne følgende ændringer/tilføjelser:
 - i. Der står, at arealet skal ”tilsås” med en blanding, hvilket udelader muligheden for let jordbehandling af det gamle plantedække, for derefter at lade det stå til naturlig fremspiring.

Dette kan være en god måde at reetablere tidligere års frøblandinger, som herefter kan danne et godt plantedække. Der foreslås derfor følgende tilføjelse: ”... udsås en blanding af frø- og nektarproducerende plantearter, eller efterlades til naturlig fremspiring.”

- ii. Fristen for tilsåning er sat til d. 30 april, hvilket for mange plantearters vedkommende er meget tidligt. Ved for tidlig udsåning, vil man risikere at plantedækket ikke bliver veletableret og at mange arter udkonkurreres. I god tråd med, at der ønskes ensartede frister for aktiviteter, foreslår vi at dato for seneste udsåning flyttes til 31 maj, som dyrkningsfristen for afgrøder generelt.
- b. § 27, stk. 5 fastslår, at plantedækket skal slås mindst én gang årligt i perioden 1. august – 15. september. Braklagte arealer er vigtige elementer for biodiversiteten, og har i særdeleshed høj værdi i sommerperioden, hvor mange arter blomstrer. Derfor er slåning i den fastsatte periode ofte til skade for insekter og for vildtets yngel. Samtidigt er den høje vegetation vigtigt som vinterdækning for mange vildtarter. Danmarks Jægerforbund foreslår derfor, at slåningsperioden flyttes, så det bliver muligt at slå arealerne i forårsperioden før vækstsæsonen for at opfylde aktivitetskravet. Slåningsperioden kan fx ligge fra 1. marts – 30. april.
5. Miljøfokusområder har til formål at tilgodese biodiversiteten i landbrugslandet. Det kan derfor undre, at man i Danmark ikke har udnyttet mulighederne i ordningen optimalt. Vi er tilfredse med, at det nu er muligt at skabe mere biodiversitet på brakarealerne, men vi er meget uforstående for, at man har fravalgt flere af de oplagte tilvalg, som tilgodeser biodiversiteten mest. De fleste landbrugere opfylder deres MFO-krav ved at udså efterafgrøder, som de i forvejen skal udså, hvilket ikke nødvendigvis resulterer i mere biodiversitet! Vi foreslår derfor følgende:
 - a. Der bør arbejdes på at indføre følgende MFO-muligheder jf. forordningens bilag II, s. 47¹.
 - i. Enkeltstående træ
 - ii. Markbræmmer
 - iii. Grøfter
 - iv. Traditionelle stendiger (beskyttede stendiger)
 - v. Bræmmer langs skovbryn uden produktion
 - b. § 30, stk. 5 giver mulighed for at foretage mekanisk jordbehandling med efterfølgende tilsåning af en frø og nektarproducerende blanding.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0639&rid=1>

Vi er meget tilfredse med denne mulighed. Dog har vi følgende forslag til ændringer.

- i. Fristen for tilsåning er sat til d. 30 april, hvilket for mange plantearters vedkommende er meget tidligt. Ved for tidlig udsåning, vil man risikere at plantedækket ikke bliver veletableret og at mange arter udkonkurreres. I god tråd med, at der ønskes ensartede frister for aktiviteter, foreslår vi at dato for seneste udsåning flyttes til 31 maj, som dyrkningsfristen for afgrøder generelt.
 - ii. Der står at arealet skal ”tilsås” med en blanding, hvilket udelader muligheden for let jordbehandling af det gamle plantedække, for derefter at lade det stå til naturlig fremspiring. Dette kan være en god måde at reetablere tidligere års frøblandinger, som herefter kan danne et godt plantedække. Der foreslås derfor følgende tilføjelse: ... udsås en blanding af frø- og nektarproducerende plantearter, eller efterlades til naturlig fremspiring.
- c. § 32, stk. 3 fastslår, at efterafgrøder anmeldt som MFO må nedvisnes fra d. 27 oktober. Da formålet med at etablere MFO-efterafgrøder er at skabe biodiversitet, er det i direkte konflikt, at man nedvisner afgrøden før vinterperioden. Efterafgrøder giver i forvejen ringe værdi for biodiversiteten! Reglerne bør derfor ændres, så nedvisning eller omlægning af MFO-efterafgrøder først må ske i foråret.

Ved spørgsmål vedrørende høringssvaret eller ved behov for uddybende kommentarer, bedes henvendelse rettet til markvildtrådgiver Thomas Iversen, Afd. For Rådgivning og Uddannelse. Telefon: 8188 0530. Mail: tiv@jaegerne.dk

Venlig hilsen

Claus Lind Christensen
Formand
